

Broj/Број: 03/1-50-1-9-25/08
Sarajevo/Сарајево, 24.7.2008.godine

Z A P I S N I K

25. sjednice Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine BiH, održane 24. 7. 2008. u vremenu od 11 do 12,15 sati

Sjednica Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost održana je 24. 7. 2008. od 11 do 12,15 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Zajedničke komisije: Branko Zrno, Šefik Džaferović, Jozo Križanović, Hazim Rančić, Dušanka Majkić, Ivo Miro Jović, Vinko Zorić i Adem Huskić. Odsustvo sa sjednice opravdali su: Slobodan Šaraba, Mirko Okolić, Drago Kalabić i Sulejman Tihiić.

Sjednici su prisustvovali i gosti, predstavnici medija, kao i predstavnici Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH:

- Tarik Sadović, ministar sigurnosti BiH,
- Dušan Gavran, direktor Centra za uklanjanje mina BHMAG,
- Dragan Mektić, direktor Službe za poslove sa strancima,
- Mirko Lujčić, direktor Državne agencije za istrage i zaštitu SIPA,
- Zoran Jovanović, Vijeće ministara BiH,
- Mira Bagarić, Dragan Slipac i Vesna Pavičić, Ministarstvo sigurnosti BiH,
- Nijaz Čardaklija, Ministarstvo vanjskih poslova BiH,
- Dragiša Mekić, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Maja Ribar, OHR,
- Urlich Heider, Christian Haupt, Jasna Dragičević i Malik Tanović, Misija OSCE-a u BiH,
- Anibal Villalba, Snežana Golijanin, Natalie Bergmann, i Jasmin Porobić, EUFOR,
- Lejla Hadžihasanović, Štab NATO-a,
- Almir Terzić, "Oslobođenje",
- Dragica Hinić, sekretar Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, i Jovica Katić, stručni saradnik u Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost BiH.

Sjednicom je predsjedavao **Branko Zrno**, predsjedavajući Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH.

Kako nije bilo prijedloga za izmjene i dopune, jednoglasno je usvojen sljedeći

DNEVNI RED

1. Sagledavanje stanja i problema navedenih u Informaciji o stanju sigurnosti za 2007. godinu;
2. Zahtjev za provjeru zakonitosti rada SIPA-e (podnosilac: poslanik Šemsudin Mehmedović).

Ad. 1. Sagledavanje stanja i problema navedenih u Informaciji o stanju sigurnosti za 2007. godinu

Branko Zrno u uvodnom dijelu pozdravio je ministra sigurnosti BiH, kao i direktore sigurnosnih agencija u BiH, te goste iz međunarodnih organizacija i predstavnike medija. U napomenama je naveo da je ova sjednica zakazana na osnovu zaključaka sa 19. i 22. sjednice Zajedničke komisije, te 31. sjednice Predstavničkog doma, na kojima je razmatrana Informacija o stanju sigurnosti u BiH za 2007. Tim zaključkom Zajednička komisija obavezana je da organizira poseban sastanak s ministrom sigurnosti BiH i njegovim zamjenikom, te direktorima sigurnosnih agencija, uključujući i direktora BHMAC-a, a radi sagledavanja problema navedenih u Informaciji o stanju sigurnosti i predlaganja određenih mjera i aktivnosti za njegovo prevladavanje. O ovoj informaciji mnogo se raspravljalo, a Dom naroda o njoj se izjasnio negativno. Naveo je da je u raspravi o Informaciji istaknuto mnogo pitanja i problema, kao što je pitanje zloupotrebe i trgovine drogama, oružanih pljački, maloljetničke delinkvencije, krivičnih djela, krađe vozila i novca u transportu, slabosti u postojećem zakonodavstvu, postojanje još uvijek velike količine mina i drugih eksplozivnih sredstava, pitanje rada Komisije za deminiranje, pitanje osposobljenosti sigurnosnih agencija da se bave sigurnosnim izazovima, eventualnim terorističkim aktivnostima itd. Naglašena je i činjenica da je Zajednička komisija na 5. sjednici usvojila veći broj zaključaka u vezi s Informacijom o stanju sigurnosti za 2006. godinu, a koji nisu realizirani. Ti zaključci, koji su se, između ostalog, odnosili na primjenu nove metodologije, liste sigurnosnih prioriteta, obrađivanje konkretnih pitanja i sl., ponovo su potvrđeni novim navedenim zaključcima iz Informacije z 2007. godinu. Naveo je da Zajednička komisija od ove sjednice očekuje korektan razgovor, kao i odgovore na sva pitanja koja budu postavljena. Trenutno sigurnosna situacija u BiH nije zadovoljavajuća i možemo često na vijestima čuti kako ljudi u nekim sredinama strahuju za vlastiti život. Potom je otvorio raspravu i zamolio sve prisutne da se vremenski ograniče, jer je predviđeno da ova sjednica traje sat vremena. Ova sjednica zamišljena je kao uvodni sastanak, čiji se nastavak predviđa u drugoj polovini septembra.

Dužanka Majkić istakla je da je ovo prvi put da Zajednička komisija ima ovakvu vrstu komunikacije. Upravo iz razloga što ovakve sjednice ranije nisu bile praksa u radu Zajedničke komisije, dovodi se u pitanje njena osnovna uloga, a to je nadzor i kontrola nad radom odbrambenog i sigurnosnog sektora u BiH. Zaključila je da ni na ovoj sjednici nema određenih ljudi iz oblasti sigurnosti, kao što je direktor Granične policije BiH. Potvrdila je konstataciju da Dom naroda na 17. sjednici nije primio k znanju Informaciju o stanju sigurnosti u BiH za 2007., te da je tom prilikom usvojio zaključak kojim traži od Ministarstva sigurnosti BiH da, u roku od 30 dana, sačini novu informaciju o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2007. godinu, s analizom stanja sigurnosti i prijedlogom mjera, te da je dostavi na razmatranje Parlamentarnoj skupštini BiH. Pri tome bi bilo dobro da se sa svakom pojedinačnom agencijom obavi razgovor o stanju sigurnosti u BiH, kako bi one mogle vidjeti na čemu Zajednička komisija insistira na ovom polju. Navela je da nije dobro kada se na Parlamentu čuje podatak da nemamo sliku stvarnog stanja sigurnosti u 2007. Komisija i Parlament moraju dobiti odgovore na sva sigurnosna pitanja od sigurnosnih agencija, a njihova je obaveza da im dostave ove odgovore. Trenutno nemamo odgovore na mnoga pitanja. Na primjer, ukoliko Ministarstvo sigurnosti BiH ne navodi nikakvu listu prioriteta, na koji način će onda Parlamentarna skupština BiH i Zajednička komisija provoditi taj nadzor? Nadalje je pitala da li se nadležnosti policijskih agencija u BiH međusobno prepliću, kakva je njihova opremljenost i kakvi su uopće rezultati njihovog rada, te kakav je nacionalni sastav u sigurnosnim agencijama? U ovoj informaciji o tome nema ni riječi. Zanimalo je i kakva je saradnja agencija s entitetskim MUP-ovima, te kakav je sigurnosni sistem u BiH uopće? Na kraju je izrazila nadu da će se saradnja između Ministarstva sigurnosti BiH i Zajedničke komisije u budućnosti dovesti na primjereniji nivo.

Šefik Džaferović naveo je da je njegov dojam da niko ne može napraviti informaciju o stanju sigurnosti u BiH ako neko ne želi da se ona napravi. Naglasio je da zaključak Predstavničkog doma ide u pravcu zahtjeva za aktivnijom ulogom Zajedničke komisije u oblasti demokratske kontrole sigurnosnog sektora, te stoga zamolio članove Komisije da ne izlaze van tog okvira. Ministarstvo sigurnosti BiH i sigurnosne agencije imaju zakonom jasno propisane nadležnosti i sve što Komisija može tražiti od njih jeste da rade u okviru tih nadležnosti. Zaključak Predstavničkog doma shvatio

je kao volju Parlamentarne skupštine BiH da se preko Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, u direktnom kontaktu s Ministarstvom i sigurnosnim agencijama, vidi s kojim se problemima suočavaju, kako bi, njihovim otklanjanjem, oni što bolje obavljali svoj posao. Zato želi da se na ovoj sjednici otvori načelna rasprava i da Zajednička komisija pita predstavnike Ministarstva sigurnosti BiH i sigurnosnih agencija šta Komisija može uraditi kako bi oni svoj posao obavljali još uspješnije. Zato je zamolio ministra sigurnosti BiH i direktore agencija da iznesu probleme koje Parlament treba da riješi, a koji ih sprečavaju da svoj posao rade što bolje.

Jozo Križanović definirao je sigurnost jedne zemlje kao daleko širi pojam koji obuhvata cjelokupno društvo, a ne samo jedno ministarstvo, te ima za cilj da stvori pogodan ambijent za razvoj cijelog društva. Mi danas želimo razgovarati o stanju sigurnosti, a ne samo o Informaciji o kojoj smo iskazali nezadovoljstvo, jer u njoj nema ocjena i analiza koji su prioriteti na polju sigurnosti i šta su glavni uzroci nestabilnosti u društvu. Ovdje se ne radi samo o Ministarstvu sigurnosti BiH i sigurnosnim agencijama, nego o općem pristupu društva. Naglasio je da želi da sve ove institucije zajednički izvuku tri-četiri tačke na kojima bi se maksimalno radilo na poboljšanju sigurnosti za narednu godinu, te da neće glasati za budžet sigurnosnog sektora ukoliko se ovi prioriteti ne navedu. Naveo je statistički podatak da svaki dvadeseti građanin BiH ima krivičnu prijavu, a svaki stoti je osuđen za neko krivično djelo, te da to dovoljno govori da Parlamentarna skupština BiH mora imati kompletnu sliku o stanju sigurnosti u BiH. Parlament i ova komisija moraju dobiti odgovore na određena pitanja kao što su manjkavosti u zakonskim propisima i koje institucije nisu dovoljno kadrovski popunjene i opremljene materijalno-tehničkim sredstvima. Zaključio je da parlamentarni nadzor u ovom smislu podrazumijeva da Parlamentarna skupština BiH dobiva relevantne informacije na osnovu kojih treba da djeluje.

Adem Huskić istakao je da je iznenađen nekim diskusijama koje su vođene u dosadašnjem toku sjednice, s obzirom da je Zajednička komisija već razmatrala prijedlog ovih zaključaka, a sada se o njima ponovo raspravlja. Pošto Ministarstvo sigurnosti BiH nema ni kapacitet ni ovlaštenja da napravi listu sigurnosnih izazova, predložio je konkretan zaključak kojim bi bio dat zadatak Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost da, u saradnji s Misijom OSCE-a u BiH, organizira radionicu o temi: „Sigurnosni izazovi u BiH – lista sigurnosnih izazova“, na kojoj bi, osim organizatora, učestvovalo oko 50 predstavnika iz Ministarstva sigurnosti BiH, sigurnosnih agencija, entitetskih MUP-ova, EUPM-a i drugih relevantnih međunarodnih organizacija koje rade na polju sigurnosti. O ovoj temi već je razgovarao s predstavnicima OSCE-a, te istakao da su je oni spremni finansijski podržati. Ako svi učesnici ovog skupa naprave tu listu sigurnosnih izazova, onda je ona zajednički stav svih tih institucija i Ministarstvo sigurnosti BiH tada ima zadatak da te prioritete provede.

Ivo Miro Jović naveo je da, ako je Informacija sama sebi svrha, ona postoji, ali da se mora napraviti nešto što je korisno. Ova informacija ne sadrži nijednu riječ o evropskim sigurnosnim aspektima, kao ni o činjenici gdje je BiH u svemu tome. Naglasio je da se u Sarajevu prije šest godina desilo ubistvo ministra, nedavno je mladić polio staricu benzinom i zapalio, a prije neki dan ponovo napao drugu staricu, pa je pitao kakav je ambijent u kojem živimo. Šta to mi kao društvena zajednica možemo uraditi da se sačuva sigurnost ljudi, njihove imovine i državna imovina u cjelini. Zaključio je da smo na tom putu došli gotovo do dna, te da idemo krivim smjerom dalje. Također je postavio pitanje koliko zaista Javni RTV servis u BiH doprinosi budućnosti suživota njenih građana, smatrajući i to problemom aspekta sigurnosti. Zaključio je da je neophodno organizirati dvodnevno savjetovanje na kojem bi se raspravljalo o stanju sigurnosti u BiH, iz čega bi proizašao prijedlog mjera za osiguranje sigurnosti građana i imovine, kao i način rada sigurnosnih struktura.

Hazim Rančić podržao je prijedlog da i Zajednička komisija da doprinos sveukupnom sagledavanju sigurnosne politike u BiH, od vrha države do lokalnih zajednica. Mišljenja je da treba sačiniti precizne planove o tome šta treba raditi na sigurnosnom polju, uz metodologiju praćenja, izvještavanja i informiranja o tome, što bi u dogledno vrijeme svakako trebalo dati konkretne rezultate. Ministarstvo sigurnosti BiH ne objedinjava te informacije jer ono nije nadležna za to, a u tome ga sprečava i pravni sistem BiH jer postoji 13 nadležnih lokalnih policijskih tijela koja ne koordiniraju između sebe u pitanjima sigurnosti. U njegovoj nadležnosti nisu OSA i vojno-obavještajne strukture. Zaključio je da je potrebno pozvati sve nadležne institucije da izrade planske dokumente, te metodologiju njihovog praćenja, od lokalnog do državnog nivoa.

Tarik Sadović istakao je da je sigurnost tekući problem, navodeći da će uvijek postojati nešto što će iznova uznemiriti građane BiH. Ministarstvo sigurnosti BiH uvijek se odazivalo pozivima Zajedničke komisije i ono će biti kooperativno i ubuduće, jer su zakonske pozicije ovih institucija jasne. Primijetio je da su se u dosadašnjoj raspravi otvorila mnoga temeljna pitanja. Četiri godine pokušavala se reformirati policija, što je na kraju rezultiralo uspjehom, i ova reforma predstavlja odgovor države na rješavanje sigurnosnih problema u društvu. BiH ima 15 policijskih agencija i ovom reformom pokušao se napraviti njihov ključni stub u državi. Naglasio je da je Ministarstvo sigurnosti BiH u svom Izvještaju o stanju sigurnosti za 2007. namjerno izostavilo nabranje prioriteta na polju sigurnosti, očekujući da im na njih ukaže Zajednička komisija i Parlamentarna skupština BiH, ali da, ako to Komisija i Parlament očekuju od Ministarstva, ono to može uraditi. Kada se sačinjava ovakva informacija, Ministarstvo mora poslati dopis na adrese preko 20 različitih institucija, od kantonalnog, preko entitetskog do državnog nivoa, i od njih zatražiti dostavu svog dijela informacije, koji će kasnije biti sastavni dio cjelokupne Informacije, ali je naglasio da pri tome Ministarstvo nema nadležnost da nekome nešto naredi. Ministarstvo sigurnosti BiH ulaže veliki napor da napravi informaciju koja bi odražavala realno stanje sigurnosti u BiH. Dalje je naveo da je Dom naroda donio zaključak da Ministarstvo sigurnosti BiH napravi novu informaciju, te upitao kako je to moguće kad su statistički pokazatelji u Informaciji isti. Ministarstvo često dolazi u vrlo nezahvalnu poziciju jer su nadležnosti iz oblasti sigurnosti podijeljene na deset policijskih agencija po entitetskim i kantonalnim MUP-ovima. U Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave stoji da je Ministarstvo sigurnosti BiH nadležno za koordinaciju i provođenje aktivnosti od interesa za sigurnost BiH između entitetskih i kantonalnih MUP-ova, ali ova odredba nije ugrađena u reformski Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH. Nadalje je podržao prijedlog Adema Huskića o organiziranju odgovarajuće radionice. Osvrćući se na diskusiju Dušanke Majkić, rekao je da se nacionalna zastupljenost u Ministarstvu sigurnosti BiH tumači različito, ali da nije onakva kakvom je ona smatra. Istina je da postoji određeni debalans, jer je državnih službenika iz srpskog naroda manje za 3 do 4 % od predviđenog, ali je naveo da je to problem prijemnih procedura, te naveo da s njegove strane postoji želja da se ta struktura izbalansira. Potom je prokomentirao zaključke Predstavničkog doma. U vezi sa zaključkom br. 1., kojim se traži od Ministarstva sigurnosti BiH „da u narednih 60 dana dostavi jasan i precizan prijedlog mjera i radnji za poboljšanje ukupne sigurnosne situacije u BiH, sa jasnim nosiocima aktivnosti i rokovima, što uključuje zakonodavne, izvršne i sudske aktivnosti, institucionalnu i kadrovsku osposobljenost sigurnosnih struktura i mehanizama za odgovorno suočavanje sa svim sigurnosnim rizicima i prijetnjama u BiH“, rekao je da ne zna kako on kao ministar sigurnosti sudovima može reći šta da rade. Zaključak br.2, kojim se od Ministarstva sigurnosti BiH traži „ažuriranje i argumentirana dopuna ocjena i viđenja u informacijama o stanju sigurnosti na osnovu rasprava i prijedloga podnesenih u okviru navedene tačke dnevnog reda na sjednici Predstavničkog doma“, vrlo je široko postavljen i cjelokupna diskusija na Parlamentu je bila vrlo obimna, te je postavio pitanje ko će, u stvari, ocijeniti na pravi način koja je to ocjena ažurirana i argumentirano dopunjena. Zaključkom br.3 nalaže se Ministarstvu sigurnosti BiH da, „prilikom izrade budućih informacija o stanju sigurnosti u BiH, treba primijeniti novu metodologiju izrade, čiji su osnovni sadržajni elementi definirani, prije svega, Sigurnosnom politikom BiH, pri čemu informacija treba biti jasna i rađena jedinstvenom komparativnom metodom“. Istakao je da je Ministarstvo ove godine napravilo novi model pravljenja informacije koji su smatrali boljim od prethodnog, te rekao da ne zna koja je to nova metodologija izrade i zamolio članove Komisije da mu, ako oni imaju nova saznanja kako se to u svijetu radi, sugeriraju na to odmah na ovoj sjednici, kako bi Ministarstvo to moglo primijeniti. Zaključak br.4, koji govori da „prilikom izrade buduće informacije, Ministarstvo sigurnosti BiH treba utvrditi listu sigurnosnih prioriteta u BiH, te sačiniti prijedlog njihovog rješavanja za određeni vremenski period, kako bi Parlamentarna skupština BiH mogla kontrolirati proces njihovog rješavanja“, već ranije je komentirao, te ponovio da Ministarstvo može napraviti ovu listu, ukoliko to od njega traži Parlamentarna skupština BiH.

Zaključkom br.5 zadužuje se Ministarstvo da „prilikom izrade buduće informacije, treba detaljno obraditi i pitanje korupcije i organiziranog kriminala u BiH, te dati prijedlog mjera i radnji za borbu protiv takvog djelovanja.“ U Vijeću ministara BiH po pitanju borbe protiv kriminala i korupcije postoje strategije i akcioni planovi, te raspodijeljene nadležnosti, ocjenjujući pojam organiziranog kriminala nevjerojatno širokim. U zaključku br.6 navodi se da je „neophodno da Vijeće ministara BiH, u roku od 30 dana, formira državno tijelo za nadzor nad provođenjem Strategije i Akcionog plana za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije BiH. Ovo tijelo bit će obavezno svaka tri mjeseca informirati PSBiH o realiziranju mjera iz navedenog akcionog plana.“ Upoznao je članove Komisije da je podnio Vijeću ministara BiH zahtjev da se izradi zakon kojim će se osnovati ured za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, čijim bi se osnivanjem reguliralo šta je čija nadležnost i ovo pitanje riješilo. Ipak, naveo je da iz Republike Srpske nije bilo podrške za ovaj prijedlog. Zaključak br.7 govori da je „neophodno da Vijeće ministara BiH što prije u parlamentarnu proceduru dostavi zakonske propise na nivou BiH o transportu i osiguranju većih količina novca i vrijednosnih papira, te zakonski okvir sa institucionalnim kapacitetima za borbu protiv automafije. Također, potrebno je otkloniti uočene slabosti u zakonskim propisima iz oblasti sigurnosti uopće, kako bi se postojeće stanje poboljšalo.“ Istakao je da je upravo jutros dao nalog da se formira radna grupa koja će osigurati ove zakonske propise. Ministarstvo će, dakle, osnovati radnu grupu i pozvati sve relevantne subjekte da učestvuju u kreiranju tih zakonskih okvira. Konkretno, kada je u pitanju borba protiv automafije, Ministarstvo već ima napravljen određeni zakonski okvir.

Šefik Džaferović zahvalio se ministru Sadoviću, ocjenjujući njegovo prisustvo sjednicama Zajedničke komisije vrlo važnim, te izrazio nadu da će i ubuduće postojati dobra saradnja između naših institucija. Kako je vrijeme za ovu sjednicu bilo ograničeno, rekao je da ima dilemu da li da dopusti svim direktorima agencija da diskutuju ili da se ova raspravu sada prekine i nastavi u septembru, kada bi oni prezentirali najbitnije probleme koje Parlamentarna skupština BiH treba rješavati, te dogovorili održavanje radionice o kojoj je govorio Adem Huskić.

Branko Zrno naveo je da je iz dosadašnje rasprave jasno da postoji načelno puno tema i problema o kojima se može raspravljati. Zaključio je da Parlamentarna skupština BiH neće praviti liste sigurnosnih prioriteta, te da taj posao treba da rade ministar sigurnosti i direktori sigurnosnih agencija, a Zajednička komisija treba da ocijeni da li je ta lista dobra ili ne.

Potom je predložio da se ova tačka dnevnog reda zaključi, a njen nastavak zakaže za septembar.

Članovi Zajedničke komisije su jednoglasno, sa osam glasova „za“, prihvatili prijedlog Branka Zrne.

Ad. 2. Zahtjev za provjeru zakonitosti rada SIPA-e (podnosilac: poslanik Šemsudin Mehmedović)

Branko Zrno ukratko jer pojasnio da osim predstavke poslanika Šemsudina Mehmedovića, te novinskih članaka o ovome Komisija ne raspolaže nikakvim drugim podacima. Mišljenja je da Komisija treba preko Ministarstva sigurnosti BiH zatražiti detaljnu informaciju od OSA-e i SIPA-e o ovoj predstavi, a nakon toga se očitovati o predstavi poslanika Mehmedovića.

Mirko Lujčić, direktor SIPA-e, saglasio se s prijedlogom Branka Zrne, naglašavajući da je SIPA-i sve vrijeme bilo potrebno da provjere i zatraže dodatna objašnjenja o ovoj predstavi.

Ivo Miro Jović primijetio je da na ovoj sjednici nema ni Šemsudina Mehmedovića i predložio da se o ovoj tački raspravlja kada i on bude tu, a što bi dalo više vremena SIPA-i da pripremi dodatne informacije o tome. Naveo je da se i sam našao u sličnoj situaciji kada je obavljao dužnost člana Predsjedništva BiH, kada je u novinama pisalo da je jednom prilikom na put išao s velikom oružanom pratnjom, te da to kasnije ni SIPA ni bilo koja druga sigurnosna institucija nisu demantirali.

Jozo Križanović je također prihvatio prijedlog Branka Zrne, ali je istakao primjedbu da Komisija ni nakon mjesec i po od podnošenja zahtjeva Šemsudina Mehmedovića nije dobila očitovanje o tome od SIPA-e.

Branko Zrno potom je dao na glasanje prijedlog **zaključka** kojim se od SIPA-e traži da u što kraćem roku dostavi raspoložive informacije o slučaju koji je pokrenut po zahtjevu poslanika Šemsudina Mehmedovića, kako bi se Zajednička komisija mogla očitovati o ovom predmetu.

Zajednička komisija jednoglasno je, sa osam glasova „za“, prihvatila prijedlog zaključka Branka Zrne.

Zapisnik sačinila
Dragica Hinić

Predsjedavajući
Zajedničke komisije
Branko Zrno